

кількість туристів із країн Європи, а співпраця з закордонними партнерами популяризуватиме установу і місто у світовому туристичному просторі.

Література

1. Крохмальна Т.І. У Збаражі відкрито оновлений пам'ятник Адаму Міцкевичу. /Діалог двох культур. Міжнародна зустріч музейчиків. – Люблін-Кременець, 2015. –436 с.
2. Макарчук Н.Й. Міжнародна діяльність Національний заповідник «Замки Тернопілля».. / Наукові Записки №1/2010. –Збараж, 2010. -98 с.
3. Підставка Р.В. НЗ «Замки Тернопілля»: міжнародний вектор діяльності. /Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених. –Тернопіль-Збараж, 2016. - 225 с.
4. Skrzypczak Alina, Skrzypczak Ireneusz Polski cmentarz w Zbarażu: inkskrypcje nagrobne. –Rzeszów, 2010. -144 s.

Ірина ДЕМКІВ

Тернопільський національний економічний університет, Україна

МУЛЬТИПРОФІЛЬНІСТЬ СПИРТОВОЇ ГАЛУЗІ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Вирішення проблеми підвищення конкурентоспроможності економіки України в цілому і її галузей зокрема потребує перегляду пріоритетів розвитку на макро- і мікроекономічному рівнях. Серед стратегічних галузей, які забезпечують значні надходження до державного бюджету, чільне місце належить спиртовій промисловості, рівень розвитку якої є суттєвим чинником ефективності багатьох галузей вітчизняної економіки. Актуалізація проблеми підвищення конкурентоспроможності та ефективної діяльності спиртової промисловості зумовлюється нині об'єктивною можливістю і доцільністю її перетворення в мультифункціональну галузь з широким портфелем диверсифікованих виробництв, здатних задовольняти традиційні й нові потреби динамічного ринкового середовища. Розв'язання таких принципних для галузі завдань можливе шляхом запровадження в економічний механізм управління суб'єктами господарювання елементів гнучкості як важливої передумови їхньої адаптації до ринкових вимог.

Однак процеси централізації управління, які відбулися останнім часом у галузі, не сприяють гнучкості підприємств і сковують приватну ініціативу, що значною мірою демотивує потенційних інвесторів вкладати кошти у розвиток галузі.

Важливим завданням України при входженні на європейські ринки є забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів господарювання, у тому числі й підприємств спиртової промисловості. Традиційно ця галузь розглядається як монопродуктова з наявністю кількох непринципових супутніх виробництв, які не стали нині вагомим джерелом надходжень до державного бюджету. В сьогоденних умовах господарювання, які характеризуються урізноманітненням потреб споживачів, розширенням можливостей використання продукції спиртової промисловості у багатьох нетрадиційних сферах діяльності, а також наростанням інтенсивності конкуренції в галузі постає нагальна проблема концептуального характеру – зміна поглядів на галузь: відмова від її сприйняття як монопродуктової і формування стратегічного бачення спиртової промисловості як мультифункціональної. Така переорієнтація пов'язується нами з суттєвим розширенням можливостей спиртової промисловості у одночасному вирішенні продовольчої й енергетичної безпеки держави, що узгоджується із збільшенням ємкості ринку для продукції спиртових заводів та споріднених видів діяльності.

Логічним наслідком формування бачення спиртової галузі як мультифункціональної є окреслення проблеми забезпечення гнучкості підприємств з метою розширення їх ринкових можливостей і відповідного зростання конкурентоспроможності найбільш гнучких учасників ринку.

Напротивагу існуючим потенційним можливостям зростання ефективності й конкурентоспроможності підприємств спиртової промисловості та галузі в цілому, на практиці спостерігається погіршення показників ринкової активності, падіння фінансових та виробничих параметрів. Проведені нами дослідження дозволяють констатувати, що негативні тенденції в одній з найприбутковіших галузей економіки сформувалися через такі причини: розвиток суперечливих процесів реорганізації та реструктуризації галузі і окремих підприємств; реалізація механізмів монополізації галузі, що суперечить декларованим державою процесам розвитку конкурентного середовища; принципове обмеження можливостей ринкової активності підприємств, які в результаті «хвилі централізації» та безпосереднього їх підпорядкування Державному підприємству «Укрспирт» отримали статус «місць провадження

діяльності». Така трансформація системи управління повністю позбавляє вже колишні підприємства спиртової галузі будь-якої стратегічної ініціативи, розвитку елементів ринкової гнучкості і, на наш погляд, є гальмом у формуванні конкурентних засад функціонування суб'єктів ринку; тривале (упродовж кількох років) затягування й обмеження, а в ряді випадків – і «консервування» процедур банкрутства ряду підприємств, що призвело до нищення значної частки виробничого потенціалу, втрати господарських зв'язків і ринкових можливостей; обмежене фінансування державою процесів вертикальної інтеграції та диверсифікації, відсутність ефективних механізмів узгодження інтересів спиртових і горілчаних заводів; втрата потенціалу інвестиційної привабливості через перебування всіх підприємств спиртової галузі в державній власності.

Мультифункціональність галузі в умовах зростання динамічності ринкового середовища є вагомою передумовою зростання бюджетних надходжень, що повинно мотивувати державні органи управління створювати середовище для розширення господарської ініціативи підприємств та маневрування ресурсами, адаптації до запитів ринку та управління власною гнучкістю.

Отже, підвищення конкурентоспроможності галузі можливе шляхом розроблення нової Програми розвитку спиртової промисловості, яка охоплюватиме стратегічні галузеві пріоритети з достатнім рівнем обґрунтованості й відповідним фінансовим забезпеченням; розвиток ринкової активності і стратегічної ініціативи в межах галузі можливе шляхом розширення дискусії щодо «запуску» механізмів приватизації та стимулювання приватної ініціативи, що створить умови для подолання монополізму в галузі та забезпечить залучення інвестицій для прискорення процесів реструктуризації неефективних підприємств.

Тетяна ДРАКОХРУСТ

Тернопільський національний економічний університет, Україна

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В ПИТАННЯХ ВНУТРІШНЬОЇ ТА ЗОВНІШНЬОЇ МІГРАЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

В умовах економічної та політичної кризи важливими на сьогоднішній день постають проблеми недосконалості інституціональної складової державного регулювання міграційної політики, усунення яких

сприятиме проведенню системних реформ в Україні відповідно до потреб населення та з метою забезпечення національних інтересів.

Проблема актуалізується і тим, що країна фактично перебуває у стані війни. Це спричинило появу на території України великої кількості внутрішньо переміщених осіб, громадян, що проживають на тимчасово окупованій території України, та зробило прозорими східні кордони держави. Крім того, у зв'язку з розширенням кордонів Європейського Союзу та прагненням України до інтеграції в євроспільноту, питання вироблення ефективної міграційної політики набуває особливого значення.

На державне регулювання міграційних процесів впливають різноманітні чинники, які в сукупності обумовлюють формування та особливості функціонування інститутів державного регулювання міграційної політики. Разом з тим в Україні досі не визначена і чітко не оформлена інституціональна система регулювання міграційних процесів. Міжвідомчі протиріччя формуються навколо проблем: завершення нормативно-правової бази з питань міграції; поєднання функцій гуманітарного та правоохоронного характеру; розмежування функції міграційного контролю між різними відомствами, так само як і питання координації міграційної політики та співпраці з міжнародними організаціями. На сучасному етапі все більше актуалізується питання децентралізації та регіонального підходу до управління міграцією, в тому числі і в рамках транскордонної співпраці. У контексті формування інституціональної системи залишаються проблеми щодо створення скоординованого та дієвого інституціонального механізму державного регулювання міграційних процесів; міжвідомчі проблеми функціонального спрямування, що визначають порядок денний наукового завдання – створення ефективної інституціональної системи для реалізації цілісної державної міграційної політики в Україні.

Невирішеність багатьох проблем державного регулювання міграційних процесів великою мірою є наслідком відсутності належних управлінських структур, здатних розробляти та реалізовувати державну політику у сфері міграції, забезпечувати координацію діяльності центральних та місцевих органів влади, співпрацю з органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства.

Уряд України, державні структури сфери праці і зайнятості, цілком добре обізнані про серйозні проблеми неповної зайнятості та трудової міграції, які стосуються мільйонів людей. І все ж дотепер не вироблено